

Welkom

Symposium

*Professionele ontwikkeling van leidinggevenden
in het onderwijs: vormen en opbrengsten*

ORD 2023

Platform Leiderschap in het onderwijs

Windesheim

 HOGESCHOOL
UTRECHT

Universiteit
Utrecht

Open
Universiteit

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

TIAS

SCHOOL FOR
BUSINESS AND SOCIETY

PO RAAD

VO RAAD

MBO Raad

eapril

algemene
vereniging
schoolleiders

VOR VERENIGING VOOR
ONDERWIJS RESEARCH

Schoolleidersregister PO

PentaNova[★]

Professionele ontwikkeling schoolleiders in het vo

Wouter Schenke (Penta Nova) en Angela de Jong (lectoraat Werken in Onderwijs, HU)

Samen met: Esther Stronkhorst, Marjolein Bomhof

6 juli 2023

Monitoronderzoek

Wat is de stand van zaken betreffende de professionele ontwikkeling van schoolleiders en bestuurders in het voortgezet onderwijs?

In opdracht van VO-academie (onderdeel VO-raad) en SRVO (Schoolleidersregister)

<https://www.vo-academie.nl/onderwerpen/monitoring-professionalisering-schoolleiders-en-bestuurders>

Jaarlijks terugkerend 2014-2022, doelgroepen:

- Schoolleiders vo: middenmanagement en eindverantwoordelijk schoolleiders
- Bestuurders vo

Uitgevoerd door

Monitoronderzoek

Onderwerpen die aan bod kwamen

- begeleiding en ondersteuning voor professionele ontwikkeling
- activiteiten voor professionele ontwikkeling
- gepercipieerde effecten: persoonlijk en de organisatie
- professionaliseringsbehoefte
- impact van corona op professionele ontwikkeling en - behoefte

Cyclus van professionele ontwikkeling van schoolleiders

Begeleiding en ondersteuning vanuit werkgever

Beroepsstandaard en landelijke kaders

Landelijke partijen, zoals SRVO en VO-academie

Monitoronderzoek

Vragenlijst geeft inzicht in de ‘wat-hoe vraag’

Per keer ca. 500 schoolleiders en 100 bestuurders (ca. 25%). Representatief

Focusgroepen: ‘waarom-vraag’

Ca. 25 á 30 schoolleiders en bestuurders in totaal per keer

Analyses

Vragenlijst

In SPSS: frequenties, gemiddelden, SD en verschilmetingen in functie en data uit eerdere jaren

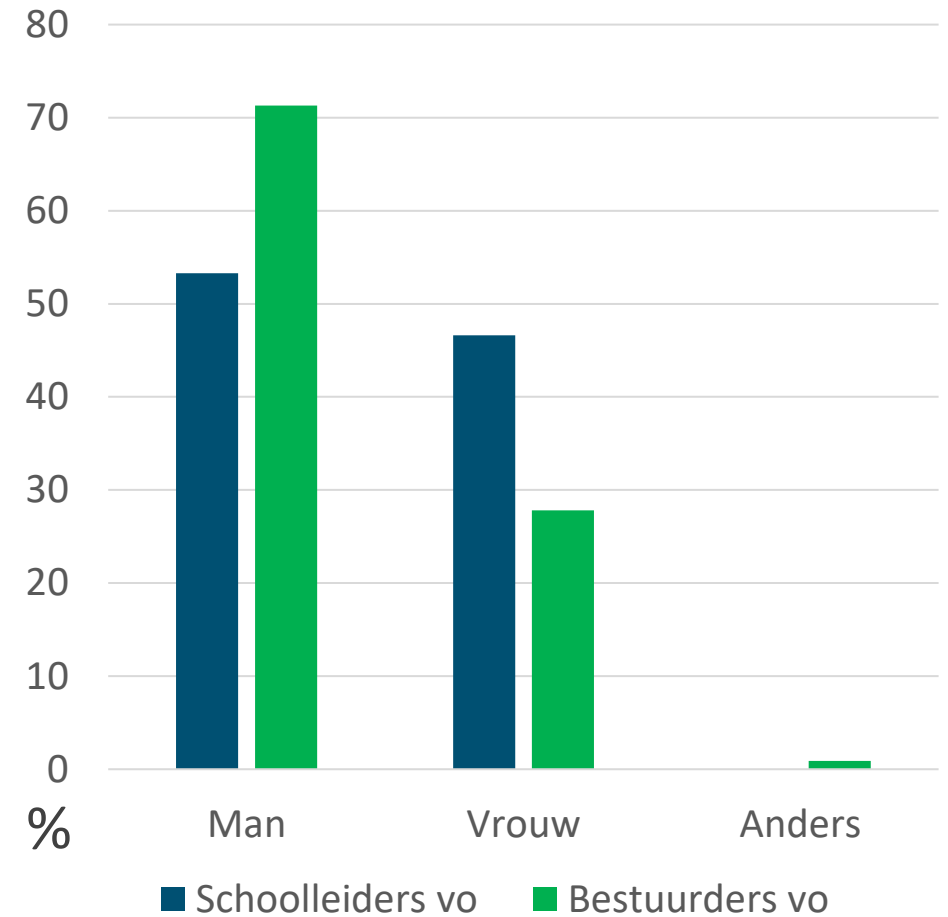
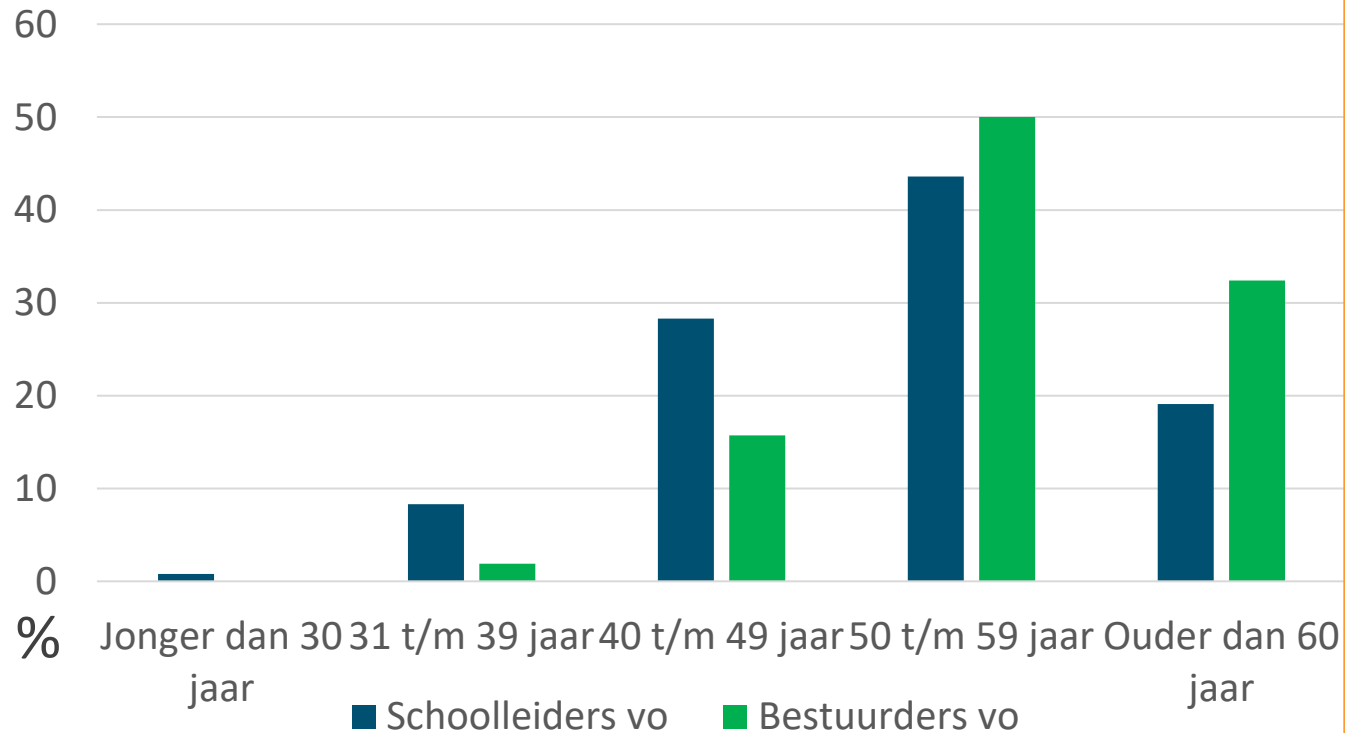
Gespreksverslagen

Coderen in Excel en MaxQDA per onderzoeksvraag in overzichtstabellen

**In het bezit van een lesbevoegdheid?
95% van de schoolleiders vo
75% van de bestuurders vo**

Achtergronden schoolleiders en bestuurders

Leeftijd en gender

Resultaten

Thema's

“Wat meespeelt is waar je over vijf jaar wilt staan, wat je daarvoor nodig hebt is afhankelijk van plek en functie” (focusgroepen 2021)

Schoolleiders

1. zelfinzicht in eigen waarden en ambities
2. visieontwikkeling
3. onderwijsgerelateerde onderwerpen
4. professionele ontwikkeling van medewerkers

Bestuurders

1. zelfinzicht in eigen waarden en ambities
2. visieontwikkeling
3. school en omgeving
4. lerende organisatie

Vragenlijst 2022

Resultaten

Activiteiten voor professionele ontwikkeling

Schoolleiders vo:
meerdaagse cursus/training en coaching

Bestuurders vo:
netwerkleren en intervisie

Vragenlijsten 2018 en 2020

zelfstudie en learning-on-the-job

netwerkleren en zelfstudie

Vragenlijst 2022

Deze verschuiving naar meer individueel en intern gerichte professionaliseringsactiviteiten heeft o.a. te maken met de invloed van corona(maatregelen)

Resultaten

Belemmeringen voor deelname aan professionaliseringsactiviteiten

Tijdgebrek, waan van de dag, hectiek werkvloer

Soms kiezen voor *kortdurende activiteiten*:

Nuttig om bepaalde inhoudelijke kennis op te doen, vooral bij nieuw in de functie of als organisatie met specifiek onderwerp bezig is

Maar *langdurige trajecten* bieden kansen voor:

- verdieping
- opbouwen vertrouwensband met mededeelnemers
- gestructureerd werken aan bepaalde doelen

Focusgesprekken 2019

Resultaten

Kennistransfer

Wat doe je met de nieuwe kennis en inzichten?

Schoolleiders merken dat kennistransfer bemoeilijkt wordt door een gebrek aan een professionele leercultuur in de school en verandercapaciteit van collega's

Schoolleiders willen leren van best practices

Focusgesprekken 2017

Actueel

Schoolleiderstekort

50% van schoolleiders en bestuurders te maken heeft met schoolleiders die stoppen en de organisatie verlaten

18% heeft of voorziet problemen met het vervullen van vacatures in de schoolleiding

Kan invloed krijgen op toekomstige deelname aan professionaliseringsactiviteiten

Vragenlijst 2022

Terugblik op monitoronderzoek

Lastige punten van dit type monitoronderzoek

- Afhankelijk van opdrachtgevers en hun contactbestand voor deelname aan vragenlijst
- Focusgroepen: zorgen voor voldoende deelnemers
- Meegaan met actualiteit, maar bij verandering in vragenlijst is geen vergelijking mogelijk met voorgaande jaren

Sterke punten

- Zowel breed (vragenlijst) als verdiepend (focusgesprekken)
- Geeft een beeld over de jaren heen van de professionele ontwikkeling van schoolleiders en bestuurders